

Davant les eleccions: tornar al poble

JOSÉ LUIS CARRETERO MIRAMAR :: 15/12/2015

El 20D se celebren les eleccions generals. Les diferents forces polítiques aceran la seva propaganda, exposen els seus líders en prime time...

El 20 de desembre se celebren les eleccions generals. Les diferents forces polítiques aceran la seva propaganda, exposen els seus líders en *prime time*, intenten convèncer els indecisos, fan gestos públics intempestius ...

Ho sento, i m'agradaria equivocar-me, però res sembla que hagi de canviar massa. Un Parlament molt més fragmentat. Forces emergents que, des de diferents perspectives, busquen un lloc a la representació de la representació, al teatre dels gestos homologats, a l'ull de l'huracà mediàtic que, però, es troba, en la realitat d'aquest segle ple de bifurcacions, ben lluny del poder reial, que es juga en un altre lloc.

El moviment popular ha intentat l'assalt institucional d'una manera específica. Anem a veure el resultat. Podria haver-se fet d'una altra manera, és cert, però molts dels que ara ho diuen van abandonar les seves pràctiques i projectes previs perquè "aquest era l'únic camí", al fil de la brutal explosió mediàtica de les europees. Veurem si es dóna suport al social-liberalisme o es practica l'oposició. Veurem que passa. S'anuncia una major inestabilitat.

Alguns creiem que el problema està en un altre lloc. No en l'astúcia maquiavèl·lica, ni en el significant buit peronista, ni en la competència del *community manager*. Ni tan sols en les apel·lacions a la democràcia o a les multituds en xarxa, l'eixam comunicatiu, o la base del partit, si la base continua sent-ho d'un partit jeràrquic i segueix sent base.

L'única opció hagués estat encavalcar en un procés de mobilització dens i profund. La gent als carrers i les converses enterament transformades. La reapropiació de la polis des de la pràctica quotidiana de les classes populars. De fet, el que estava succeint. Després van tornar les apel·lacions a la normalitat, al fet que algú, amb bona fe, molt capacitat i molt jove, resoldria el nostre problema. A que la política és una cosa que fan els altres.

Aquesta és la qüestió essencial per a la transformació social: el que no passa a les pantalles del televisor, cosa que no succeeix per delegació, perquè ens passa a nosaltres dia a dia a la feina, als carrers, amb la família, en l'àmbit personal i col·lectiu.

Transformar és canviar això: la praxi i el sentit comú corrents. Això implica un treball d'educació popular i densificació social que es va iniciar el 15 M i es va abandonar després. Els moviments socials defalleixen, la classe obrera està autista, les converses han tornat a girar sobre el de sempre, algú creu que en aquestes circumstàncies s'ensorrarà el castell que oculta i defensa a l'oligarquia per una simple astúcia molt oportuna?

Després del 20 de desembre caldrà començar a treballar de nou. Tornar a la base social

abandonada. A la vida econòmica, cultural, als barris i centres de treball. L'acció política és (o ha de ser, si pretén ser revolucionària) acció pedagògica. Però cal entendre, també, que una pedagogia de l'alliberament és una pedagogia de la participació i del diàleg. La classe es dota de la seva pròpia autoconsciència en les lluites i en els seus debats propis, en les accions i en els espais on comparteix sentits i recursos. La temptativa política de la part il·lustrada de la classe mitjana (que sempre es queda en intent o en desengany, precisament per la seva pusil·lanimitat i inconseqüència) pot basar-se en la identificació afectiva amb un significant buit, salvador i carismàtic; però el canvi profund, "de baix a dalt", que reclamen les classes subalternes, precisa d'un poble fort i organitzat, conscient i productiu, capaç de modificar la realitat sabent que ho fa i per què ho fa. Precisa d'un altre poble que el que hi ha, que s'autogeneri en una espiral de teoria i praxi sobre si mateix i les seves pròpies lluites.

Veurem els límits d'un nou republicanisme populista que no es vol identificar obertament com a tal, però que es dirigeix una vegada i una altra als mateixos carrerons sense sortida del seu precedent històric: canviar sense espantar els que manen és impossible, canviar sense donar poder als treballadors, també. L'alternativa és el canvi social des de baix, i això posa en qüestió els consensos més bàsics del nostre món polític: el Règim del 78 (que sembla que finalment sobreviurà, encara que se li doni una nova capa de xapa i pintura), però també l'*statu quo* econòmic i l'equilibri de classes, just el límit entre reforma i ruptura que va marcar l'esdevenir pantomima de la Transició pactada en els setanta.

Toca, doncs, després del dia 20, tornar al poble i als carrers, encara que alguns siguin diputats i, per tant, molt divins. Toca retrobar el sentit de les lluites, l'estètica de la multitud en acció, les cançons de la resistència i els aromes del populatxo. Toca tornar a parlar amb la gent, o acostumar-se al despatx, els que hagin arribat a ell, i anar mirant si la porta gira prou per estar col·locats de per vida. Alguns hauran de triar entre dalt i entre baix.

Els i les que finalment es queden per aquí, prenent cafès i escrivint quartilles esborrallades entre treballadors de la cosa pública, netejadors, dones del poble, activistes i precaris de tota mena i condició, tornaran al de sempre: la construcció popular és l'única clau del canvi real.

José Luis Carretero Miramar.

<http://joseluis-carretero-miramar.blogspot.com.es/>

(Article de José Luis Carretero Miramar, publicat al número 36 bis de la revista "Transversales": <http://www.trasversales.net/36bis.pdf>)

<https://ppcc.lahaine.org/davant-les-elections-tornar-al>